

SPIS TREŚCI

Przedmowa	15
------------------	-----------

I rozdział

WITAMY W GRZE	21
----------------------	-----------

TWOJE ŻYCIE NA PLANSZY	23
------------------------	----

PIENIĄDZ I JEGO EWOLUCJA	28
--------------------------	----

GRA, W KTÓREJ KAŻDY RZĄD JEST PIONKIEM	41
--	----

STANDARD ZŁOTA	44
----------------	----

DEWALUACJA I INFLACJA	45
-----------------------	----

NATURALNY MECHANIZM STABILNOŚCI	46
---------------------------------	----

FUNDAMENT ŚWIATOWEJ DOMINACJI DOLARA	48
--------------------------------------	----

KONFERENCJA W BRETTON WOODS	50
-----------------------------	----

KONIEC ZŁOTEJ ERY	52
-------------------	----

DOLAR JAKO POCHODNA DŁUGU	53
---------------------------	----

ŚWIATOWY EFEKT DOMINA	54
-----------------------	----

HOCUS-POCUS MONEY	55
-------------------	----

MATEMATYKA KREACJI	58
--------------------	----

PIERWSZY PRZY BANKOMACIE WYGRYWA	59
----------------------------------	----

JEST PIENIĄDZ I JEST PIENIĄDZ FIDUCJARNY	60
--	----

PIENIĄDZ OPARTY NA WIERZE	65
JAK DZIAŁA OBECNY SYSTEM MONETARNY	
OPARTY NA DŁUGU?	67
WSZYSCY SĄ GRACZAMI,	
ALE NIE WSZYSCY WYGRYWAJĄ	68
DŁUG JAKO NARZĘDZIE KONTROLOWANIA	
RZECZYWISTOŚCI	69
OSZCZĘDZANIE JAKO PUŁAPKA	70
MĄDRZE WYDAWAĆ, A NIE GŁUPIO OSZCZĘDZAĆ	71
UMIESZ PODAĆ DEFINICJĘ GOSPODARKI?	72
WYDATKI JAKO NAPĘD	73
TRANSAKCJE JAKO NAPĘD CYKLI KONIUNKTURALNYCH	74
RÓŻNE RYNKI - WIELOŚĆ UKŁADÓW	
NAPĘDZAJĄCYCH GOSPODARKĘ	75
WZROST CZY RECESJA?	77
JAK GRAĆ NA KAŻDEJ PLANSZY?	78
NAJWIĘKSI GRACZE NA RYNKU	79
DLACZEGO RZĄD JEST ZADŁUŻONY?	80
DLACZEGO BANK CENTRALNY	
JEST NAJWAŻNIEJSZYM GRACZEM?	82
STARE DOBRE MAŁŻEŃSTWO	83
WSZYSTKO JEST KREDYTEM	84
REGULATOR TEMPA I ILOŚCI KREDYTU	86

NAPĘDZAJĄCE SIĘ KOŁO GOSPODARKI	88
WZROST PRODUKTYWNOŚCI A DŁUG	90
DLACZEGO WIĘKSZOŚĆ LUDZI NIE DOSTRZEGA CYKLI?	92
KRÓTKI CYKL ZADŁUŻENIA	
CYKL KONIUNKTURALNY 7-12 LAT	94
POŻYCZANIE CZASU Z PRZYSZŁOŚCI	95
KREDYT A PIENIĄDZE	97
DOBRY KREDYT A ZŁY KREDYT	100
CZYM JEST DOBRY KREDYT?	101
KIEDY KREDYT STAJE SIĘ ZŁYM DŁUGIEM?	102
JAK ODRÓŻNIĆ DOBRY KREDYT OD ZŁEGO?	103
DŁUG JAKO NARZĘDZIE - KLUCZOWA RÓŻNICA	
MIĘDZY ZARZĄDZANIEM A NADMIERNYM ZADŁUŻENIEM	104
KRÓTKOTERMINOWY CYKL ZADŁUŻENIA -	
NAPĘDZANIE WYDATKÓW POPRZECZ KREDYT	105
JAK KREDYT GENERUJE WZROST?	106
POŻYCZANIE JAKO NAPĘDZANIE CYKLU	107
INFLACJA KRADNIE TWOJE BOGACTWO	108
INFLACJA KRADNIE TWÓJ CZAS	109
KAPITAŁ PRZEPŁYWA - OD OSZCZĘDZAJĄCYCH	
DO ZADŁUŻONYCH	110
NOWOMOWA I GRA SŁÓW	111
NARKOTYK DLA GOSPODARKI	112

STEROWANIE STOPAMI PROCENTOWYMI	113
WYSOKIE STOPY - MNIEJ KREDYTÓW, MNIEJ WYDATKÓW	114
TANIE KREDYTY I GOSPODARCZA EKSPANSJA	115
EKSPANSJA I RECESJA	116
SPIRALNY WZROST I ZŁUDZENIE DOBROBYTU	117
DLACZEGO BANKI NADAL OFERUJĄ KREDYTY?	118
GDY ILUZJA STAJE SIĘ POWSZECHNA	120
DELEWAROWANIE I ZAGROŻENIE KRYZYSEM	121
DELEWAROWANIE - BŁĘDNE KOŁO UPADKU I WYCISKANIA	122
KIEDY STOPY PROCENTOWE JUŻ NIE RATUJĄ	124
KONSEKWENCJE I ODBICIE OD DNA	126
CZTERY SPOSOBY DELEWAROWANIA	127
QUANTITATIVE EASING	
NOWOCZESNE DRUKOWANIE PIENIĘDZY	135
DWÓCH GRACZY Z RÓŻNYMI MOŻLIWOŚCIAMI	136
PIĘKNE, MASOWE DELIRIUM	138
RYZYSKO NADUŻYCIA DRUKOWANIA PIENIĘDZY	140
POWRÓT KREDYTU	141
POWRÓT DO WZROSTU - „STRACONA DEKADA”	142
CO TO JEST CBDC?	144
PODSUMOWANIE	151

2 rozdział

SIEDEM FINANSOWYCH PARADOKSÓW,

KTÓRE WIĘKSZOŚĆ...

SPOŁECZEŃSTWA IGNORUJE 155

PARADOKS BOGACTWA 159

PARADOKS OSZCZĘDZANIA 162

PARADOKS PIENIĄDZA 164

PARADOKS WIARY 167

PARADOKS GWARANCJI 170

PARADOKS ZADŁUŻENIA 173

PARADOKS ZŁYCH PIENIĘDZY 175

W PUŁAPCE FINANSOWYCH PARADOKSÓW 177

3 rozdział

JAK GRAĆ W GRĘ, KTÓRĄ ONI USTALILI? 181

WEJŚCIE NA PLANSZĘ - JAK GRAĆ W GRĘ Z SYSTEMEM? 184

STRATEGIA INWESTYCYJNA 188

STRATEGIA PASYWNA - „KUP I ZATRZYMAJ” 191

MONOPOL ŚWIATA: TRZEJ WŁADCY PLANSZY 197

GRA W AKTYWA 202

ŚWIĘTY GRAAL INWESTYCJI 204

ZASADA DOLLAR COST AVERAGING	206
KUPOWANIE I UŚREDNIANIE – DLACZEGO DZIAŁA?	207

4 rozdział

ZŁOTO FIZYCZNE	211
NIEZAWODNY STRAŻNIK WARTOŚCI	213
ODPORNOŚĆ I RZADKOŚĆ	214
ZŁOTO JAKO ELEMENT STRATEGII BANKÓW CENTRALNYCH	216
WALKA O PRZETRWANIE	217
CYKL SZMACENIA SIĘ WALUTY	224
FINAŁ – UPADEK ZAUFANIA I HIPERINFLACJA	226
PRZECHOWALNIK WARTOŚCI	230
ZŁOTO W OBLICZU WOJNY	235
ZABEZPIECZENIE PRZED GEOPOLITYKĄ	237
ZŁOTO A ERA CBDC	240
JAK INWESTOWAĆ W ZŁOTO	242
RODZAJE INWESTYCJI W ZŁOTO	243
GDZIE KUPIĆ ZŁOTO?	244
RODZAJE ZŁOTA FIZYCZNEGO	245
PAX GOLD (PAXG)	248
KORZYŚCI PAX GOLD W KONTEKŚCIE WSPÓŁCZESNYCH POTRZEB	249

CYFROWE ZŁOTO JAKO NOWY ETAP EWOLUCJI PIENIĄDZA	251
ZALETY TOKENIZACJI FIZYCZNEGO ZŁOTA	252
ZŁOTO INWESTYCYJNE A PODATKI	256
ZAKUP ZŁOTA JAKO FORMA „ZJEDZENIA CIASTKA I POSIADANIA CIASTKA”	263
WNIOSKI	266

5 rozdział

BITCOIN	269
CYFROWE ZŁOTO CZY GOTÓWKA NA STERYDACH?	271
BITCOIN: CYFROWA NIEZALEŻNOŚĆ BEZ POŚREDNIKÓW	274
BITCOIN: ROZPROSZONY REJESTR I CYFROWE ZŁOTO	277
AKTYWA SPEKULACYJNE	281
ADOPCJA I EFEKT SIECIOWY	284
BITCOIN W OBLICZU WOJNY - CYFROWA GOTÓWKA NA CZASY KRYZYSU	291
BITCOIN VS. ZŁOTO W CZASIE WOJNY	294
BITCOIN I ZASADA KOPERNIKA-GRESHAMA - PIENIĄDZ DOBRY VS. PIENIĄDZ ZŁY	296
DYWERSYFIKACJA TO KLUCZ	300
NA CO NALEŻY UWAŻAĆ?	301

6 rozdział

NIERUCHOMOŚCI - JAK WYGRYWAĆ

W MONOPOLY RZECZYWISTOŚCI? 309

DLACZEGO AKURAT NIERUCHOMOŚCI? 313

JAK ZARABIAĆ NA NIERUCHOMOŚCIACH? 314

DRUKOWANIE PIENIĘDZY

DZIĘKI NIERUCHOMOŚCIOM NA WYNAJEM 318

LEWAROWANIE 319

WŁAŚCICIEL VS. WIERZYCIEL 321

SZYBSZE PARKOWANIE NIERUCHOMOŚCI

NA SWOICH POLACH 323

BANKIER JAKO CICHY WSPÓLNIK 326

FINANSOWY RACHUNEK SUMIENIA 327

NASZ PRZYJACIEL ANALITYK 329

KRÓTKI PAS STARTOWY 332

CENA DŹWIGNI 334

ZMIENNE OPROCENTOWANIE 336

DEWALUOWANIE DŁUGU 340

TAK INFLACJA SPŁACA KREDYT 343

NAMIĘTNY WZROST CEN 345

POZYTYWNY CASH FLOW 364

Podsumowanie

TRZY FILARY PRZETRWANIA

W ŚWIECIE, KTÓRY SIĘ WALI **371**

ZŁOTO - PIENIĄDZ, KTÓRY PRZETRWAŁ IMPERIA **374**

BITCOIN - CYFROWE ZŁOTO ERY WOLNOŚCI **375**

NIERUCHOMOŚCI - REALNY *CASH FLOW*

I BROŃ DO DEWALUOWANIA DŁUGU **376**

WYDAWNICTWO GOLDEN TREFL **379**

POŻYCZANIE JAKO NAPĘDZANIE CYKLU

Kiedy stopy procentowe są **niskie**, pożyczanie staje się bardziej atrakcyjne, ponieważ koszt kredytu jest niższy. Ludzie i firmy mogą zaciągać większe pożyczki, co zwiększa ich zdolność do wydawania więcej niż faktycznie zarabiają. Przy niskich stopach procentowych pożyczki są tanie, a więc wydatki rosną szybciej niż produktywność, co prowadzi do szybkiego wzrostu gospodarczego. Jednak – jak już było powiedziane – kredyt nie jest darmowy. Zwiększone kredytem wydatki finansowane to zobowiązania, które trzeba będzie spłacić. Dlatego, gdy stopy procentowe zaczynają rosnąć, **koszt kredytu staje się wyższy**, a zdolność kredytowa spada. Pożyczanie staje się trudniejsze, a ludzie i firmy zaczynają ograniczać wydatki, aby spłacać zaciągnięte długi. To prowadzi do spadku gospodarczego.

INFLACJA KRADNIE TWOJE BOGACTWO

Kiedy gospodarcza aktywność rośnie, wkraczamy w fazę ekspansji krótkoterminowego cyklu zadłużenia. Wydatki zwiększają się, a wraz z nimi rosną ceny. Dzieje się tak, ponieważ wzrost wydatków jest napędzany przez kredyt, który może być tworzony niemal natychmiastowo (*Hocus-Pocus Money*). Od momentu, kiedy powstał amerykański bank centralny FED, a później prezydent Nixon zerwał link dolara do złota, dolar stał się po prostu pochodną długu. W takiej rzeczywistości wydatki i dochody rosną szybciej niż produkcja dóbr, co powoduje wyżkę cen i **inflację**, czyli zjawisko, w którym wartość pieniądza spada, a ceny dóbr i usług rosną. Efektem tego jest spadek siły nabywczej pieniądza – złotówki trzymane w portfelu lub na koncie mają coraz mniejszą wartość. W praktyce oznacza to, że za te same pieniądze możesz kupić coraz mniej. Często mówi się, że inflacja to **ukryty podatek** najbardziej dotykający biednych i klasę średnią. Dlaczego? Ponieważ to właśnie te grupy wydają większą część swoich dochodów na podstawowe produkty, takie jak żywność czy paliwo, których ceny sztywnieją w górę.

INFLACJA KRADNIE TWÓJ CZAS

Inflacja okrada Cię z Twojego bogactwa, czyli z czasu i wolności. Dlaczego? Bo powoduje, że na te same produkty i usługi musisz pracować dłużej. Na przykład, jeśli dzisiaj za koszyk zakupów płacisz 100 złotych, a rok później ze względu na inflację płacisz za ten sam koszyk 108 złotych, oznacza to, że musisz zarobić o 8 złotych więcej, aby zaspokoić te same potrzeby.

W systemie monetarnym opartym na długu, gdzie rządy są dłużnikami banków centralnych, inflacja jest **niezbędnym elementem gry**. Dlaczego? Ponieważ inflacja pomaga rządowi **dewaluować dług**. Jeśli mamy inflację na poziomie 8% i dług przyrasta w tym samym tempie, to relacja długu do gospodarki pozostaje na podobnym poziomie. Natomiast gdybyśmy mieli deflację, czyli spadek cen, wartość długu w odniesieniu do gospodarki dramatycznie by wzrosła, co mogłoby prowadzić do implozji systemu finansowego.

KAPITAŁ PRZEPŁYWA – OD OSZCZĘDZAJĄCYCH DO ZADŁUŻONYCH

Inflacja dosłownie oznacza, że pieniądze, które pożyczyłeś w przeszłości, są dziś mniej warte. Jeśli w przeszłości zaciągnąłeś kredyt, a inflacja wynosi 8%, to wartość twojego długu w realnych pieniądzach spadła o tych 8%. Dlatego łatwiej jest go spłacić lub zadłużyć się ponownie, utrzymując swoje zadłużenie względem gospodarki na podobnym poziomie. W czasie inflacji kapitał przepływa od osób posiadających oszczędności do osób posiadających kredyty i aktywa. Dzieje się tak, ponieważ oszczędności tracą swoją siłę nabywczą, a osoby, które zaciągnęły dług, czerpią korzyść z deprecjacji pieniądza. Jeśli jednocześnie posiadasz aktywa takie jak nieruchomości, surowce czy akcje zyskujące na wartości szybciej niż inflacja, to Twoja pozycja jest znacznie silniejsza. Inflacja w pewnym sensie transferuje bogactwo od oszczędzających do zadłużonych – tych, którzy są w stanie wykorzystać inflację na swoją korzyść.

NOWOMOWA I GRA SŁÓW

Współczesny system finansowy potrzebuje inflacji, aby trzymać dług pod kontrolą. Dlatego możemy często usłyszeć wyrażenie „**cel inflacyjny**” – to nowoczesna nowomowa, mająca na celu odwrócenie uwagi od negatywnych skutków inflacji. Gdy banki centralne ogłaszają „cel inflacyjny” na poziomie np. 2%, przedstawiają to jako coś korzystnego, gdy w rzeczywistości oznacza to powolne pomniejszanie siły nabywczej pieniędzy.

NARKOTYK

DLA GOSPODARKI

Masowy dodruk pieniędzy jest jak narkotyk dla gospodarki. Kiedy gospodarka dostaje swoją „dawkę”, wydatki rosną, a cykle przyspieszają. Ale każda dawka prowadzi do uzależnienia, a zbiorowe uzależnienie kończy się masowym delirium. Tego delirium doświadczają ludzie, kiedy inflacja wymyka się spod kontroli, a ceny zaczynają rosnąć w takim tempie, jakiego nikt nie może już opanować. Może to doprowadzić do dramatycznych konsekwencji, gdy rządy i banki centralne próbują desperacko opanować chaos, który sami stworzyli. Dla Ciebie jednak kluczowe jest zrozumienie, że inflacja nie jest przypadkowym zjawiskiem – jest częścią systemu opartego na długu i potrzebie jego dewaluacji.

STEROWANIE STOPAMI PROCENTOWYMI

Bank centralny nie chce, aby inflacja wymknęła się spod kontroli, ponieważ zbyt wysokie ceny prowadzą do niepokojów społecznych, destabilizacji gospodarczej i utraty zaufania do instytucji finansowych. Dlatego banki centralne używają stóp procentowych jako narzędzia do kontrolowania inflacji. Gdy bank centralny widzi, że ceny rosną zbyt szybko, podwyższa stopy procentowe. Przy wyższych stopach pożyczanie pieniędzy staje się droższe. Pomyśl o tym jak o rosnących comiesięcznych opłatach karty kredytowej, wyższej racie kredytu hipotecznego czy leasingu samochodowego. Każdy, kto ma już zaciągnięty dług, musi teraz płacić więcej za jego obsługę. Ponieważ koszty istniejących długów rosną, ludzie mają mniej pieniędzy na inne wydatki, co automatycznie wpływa na ograniczenie konsumpcji.

WYSOKIE STOPY – MNIEJ KREDYTÓW, MNIEJ WYDATKÓW

Gdy stopy procentowe są wyższe, mniej osób decyduje się na zaciągnięcie kredytu, a ci, którzy już mają pożyczki, muszą przeznaczać większe kwoty na ich spłatę. To powoduje, że zostaje mniej pieniędzy na inne wydatki, co z kolei sprawia, że rozchód spowalnia. A ponieważ wydatki jednej osoby są dochodem innej osoby, ich spadek powoduje również spadek profitów w gospodarce. Ten efekt przenosi się jak fala – mniejsze wydatki powodują mniejsze dochody, co dalej ogranicza zdolność kredytową i chęć pożyczania. Gdy ludzie wydają mniej, ceny spadają, co nazywamy deflacją. W miarę jak gospodarcza aktywność maleje, wpadamy w recesję. Jeśli recesja staje się zbyt dotkliwa, a inflacja przestała być problemem, bank centralny obniża stopy procentowe, aby na nowo pobudzić gospodarkę.